

حریت فکر

(ممالك عثمانیه ایچون سنه لکی ۴۰ آلتی آیلمی ۲۵ غروشدیر
ممالك اجنبیه ۱۶ ۷ فراقدیر

آیونہ شراٹلی :

محل ادارہ سی: باب عالی جادہ سندھ
پکی عثمانی مطبعہ و کتب خانہ سی

وفات استديكي اخيراً غزته لوده اوقونان مشاهير محربندن وتورك مجلرندن موسيو الفرد دوران

برقہ لری - بلکہ دھا چوئک و دھا جسور لری - اقامہ
ایڈیلر ، عاقبت اولان اولدی ! بزلر باقوشلرک آجی
سسلری ایشدک ؛ اولدره کندی لسانلرندہ ، شاعر مزک
« جهان ترمز نبات پای ارباب متاسدن ،
مضمون علویسی تغنی ایدن نیجه نبات حوانک الحسان
روح آروری ایله سرمست حظوظ اولدی ، یازیق !
کریدی احمد ساقی

قادین سیاستمز

اداره عرفیه ، باب مشیخت آره صرہ بیاننامہ لر نشری
ایله قادینلری طریق هدایتہ سوق ائمک ایستیور . بر
طاقم نسوان عجیب وافر اطاری نقطه نظرندن غیر دلفریب
قیافتلره کبروب انظار ابصار ی جلب ایدیور . اوتده ،
بریده اوفوق حتی بیوک رذائلر جیقییور . اطبا احتناق
رحم (ایستہری) علنتک درت نعلہ تعمم ایڈیکندن
بحث ایدیورلر . عالمه اساسی بوندن فوق العاده متأرا اولیور .
طلاقه دائر اولان احصائیات بزمک آجی حقائق عرض
ایتمکده در . هلا دیدی قودیلر ! برچوق ملوث ، منفسخ ،
چیرکین حکایه لر محفلده ، هراجتماعده الک مهم موقعی
طوسیور . بسون بوعلائمن آکلاشیلورک ، فی الواقع
بربحران وار ؛ رغبر طبعیلک وار ؛ براستحاله دوری
کچیریورز . یوقایده هپ فنا شیلردن بحث ایتمشدیم .
بر آزده انی جهتلری صایه لم : قادینلر اسکیمی کی
دکل . اوقویان ویارائلرک ، خصوصیلہ دوشونلرک ،
اجنبی تحصیلی کورنلرک عددی جوغالدی . قادینلرده
حیات عمومیه اشتراکه هوسکار اولدیلر . بوکون ،
یوزمزی آغارتہ جق برزمره نخبیه نسوان مالکیتله افتخار
ایده سیلیرز . جدولزی قیصه کسہم : قادینلرمزده خیلی

ارقیات وار . فقط عجبا تکاملی فضلہ ، بوقہ انحطاطمی ؟
قطعی وثائق وارقامه مالک اولدیغیزدن بوخصوصده
بیوک برشی سویلیه میه جکیز . هر حالده شواہکی نقطه یی
قوللامق ایچون یوقایده قوللاندیغمز (بحران) و
(استحاله) گلہ رندن ایکنجیسی حال وموقع دھا
مناسب عدایده جکیز . آکلادیغمز ششودر : رقادین
اقلابک ایچندیز . بواقلا ب آرق انکار وایمن اولونه
بیله جک درجه لری چوقدن کچدی . بونک قارشیسنه
کلنمز وگلکده ، کارعاقل دکادر . باییلہ جق برشیی وارسه
وارسه اوده انقلابی - تعمیر معذور کورولسون - تنظیم
وتنسیقدن ، جریانی تردی به دکل تکامله سوق ایتمکدن ،
ترقیاتی تسبیلدن عبارتدر . ایدی محافظه کاراق اوله میه -
جنی کبی جذبلکده (رادیکالیزم) سرعت ده بیوک
برتیجه ویرمن . دائمی محافظه کاراق مسلکته نافع
اولان جینده هیچ برشی یاییلمدینی ؛ معبود وتقوم
وسائر میه وارنجه می قدر جمله سنک تبدیلنه تشبث
ایدن ۱۷۸۹ فرانسمز اختلالجیلرینک مساعیسنک کاملاً
عقیم قالدینی مثال صدندہ سرد ایدرسیم بو حقیقت
تسلیم اولونور .

اوحالده حکومتزده مسئلہ یی عمیق وعریض آکلامق .
دوشونمک ، تدقیق ائمک وظیفه نخبیه می دوشیور . اک
ایلری رچالزدن برقاچی ایله ، بومشله دائر کوروشدم .
هرکسک رأی بشقه . حتی مختلف مقاملردن صادر اولان
امرلرده بیوک برتقاض وار . نتیجه کلام ، حکومتزک
هنوز برقادین سیاسی بوق . وطن ایدرم که قادین مسئلہ می
آطہ لر مسئله سندن دھا آز اهمیتلی دکادر .
بوتقطعه قارئلردن رسمی یه جک که قادین مسئلہ می
ایله حکومتک نه علاقہ می وار ؟ خبر ! بومشله اول پاول
حکومه عائددر . حال حاضرک مولدلرندن بلکہ الک مهی
قوانیندر . قوانین ایسه حکومت معرفتله تعدیل ایدیبلر .
کذلک ضبط وربطده حکومت وظائفنددر . هله معارف
عمومیه ، مملکتیزده ، نوعما حکومتک ید انحصارنددر .

عاطل۔ ظن ایدرم کہ بزدہ قادین مسئلہ سی کورولتیمز،
باطیردیمز حل ایدم جک سیمیای برچارہ واردہ کہ اودہ
معارف نساہیدر۔ بونک ایچون دہ یک اوزون
دوشونش وکوزل ترتیب ایدمش بر پروغرامہ احتیاجز
وار۔ اولہ بر پروغرام کہ قانون اساسیمز دولتز ایچون
ہرنہ ایسہ، اودہ ملتزم ایچون اولہ برماہیت کونیہی
(اونیومرسل) حازر بولونسون۔

ملتزمک تربیہ ارادی برامر مہمدر۔ بوکا ایسہ
آنجق بناتک تربیہ سندن باشلانہ بیلیر۔ قادیلرمنز
وجہ مستحسن اوزدہ یتشدیرہ بیلیم یزکہ آنلزدہ بزی
یتشدیرہ بیلونسولر۔ خصوصی تفحصاتمہ عطفاً ادنا ایدہ۔
بیلرم کہ، الحالہ ہذہ، بزدہ معارف نساہیہی باشند
آشاغی بہ تنظیم ایچون وسائط بوق ایسہدہ، ہر حالہ
ایشہ باشلانہ بیلیم ایچون لازم کلن آلات وادوانہ
مالکیز۔ قندیلیدہ تأسیسی تصور اولونان قز سلطانی
مکتبک بر نتیجہ ویرمہ می ہم کی برچوقلری ایچون دہ
بر داغ دروندر۔

بزدہ، ہرنہن ایسہ، جلی بر پولیسک، یاسا جلیق
خصلت وقابلیت وار۔ بر وقعہ قارشیدسندہ بولوندیقمز
زمان: «طور!»، «یاساق!»، «کنہ!»، «اولما!»،
دیورز۔ حالبوکہ عللک اسباب و سوائق ظہورنی آرا۔
شدیرمیورز۔

بناء علیہ تدبیرلرمن آتی، موقت وبرآز درشت
اولیور۔ ددی تشخیص ایتہدن نداوی نخبہ آملازدر۔
مادام دوستال: «ہر شئی بیلیم ہر شئی عفو ایتکدر»،
دیمش۔ اگر بزقادین بحرانک اسباب مولدہ سی تخری
ایتسہ ایدم معاملاتمزدہ بوقدر سرت اولمازق۔

اولوالالبابہ تکلیف ایدرم: قادین بحران ویا
استحالہ سنک روحی (پسیقولوجیک)، غریزی (فیزبولوزیک)
اجتماعی، مرضی (پاتولوجیک) اسبابی آراشدیرلم۔
استقبال پلانلرمنز آنلر اوزرینہ قورالم۔ ثانی ایلہ
حریت پرور اولہلم۔ بشقہ چارہ بوقدر۔ حال حاضر

بناء علیہ، ظن ایدرم کہ، بومسئلہدہ حکومت سذہی
مخاطب اتخاذ ایتکدہ ردن کوکہ قدر حقلی یز۔ ذاتاً
کراراً سوبلدیکی اوزدہ، ممالک شرقیدہ اصلاحات
بوقایدن، حکومندن کلیر، اہالیہی۔ موانعک نک
دیدیکی کی۔ عادتا جبراً قبول ایتدیریلر۔

بزدہ یا کلش، غیر شرعی، غیر منطقی بر اجتہاد
نتیجہ سی اولہرق طسلاق سربست وکیفی بر اقلمش۔
«قادیلرمن، عنوانی اترمدہ بونک اسلامیتہ و حقوق
حاضرہ انسانیتہ نہ قدر منافی اولدینغی شرح ایتشم۔
دیانت احمدیہ قادین خصوصندہ شرایع متنوعہ نک الک
معقولی، الک احرارانہ سی اولدینغی حالہ یز، بر قاج
عصردن بری استبداد وکیف و ہوا نقطہ نظرندن،
ہرمناسیلہ «عرفی» بر مجموعہ عادات و نظامات ایدمشز۔
ایشک «تہتقیق» جہتی اولہ و بشقہ ریدہ موضوع مقال
ایتدیکمدن بورادہ مطالعات حقوقیہ کیریشمہ حکم۔
فقط شوراسی سوبلیہ ہم کہ مذهب اہل سنت یک احرارانہ
در۔ بناء علیہ قادین خصوصندہ مستعجلآ بر سیاست
اتخاذ ایدنمہ من و آکاوردہ مدونات حقوقیہ منی تعدیل
ایتکلمکمز بروظیفہ در۔

ایشہ، ہر مسئلہ ایچون، بزم اولدن بر خط حرکتز
بولونسماسی بر جوق کشمکشلرہ، حتی، دہا ایلریہ
کیدم، مصیبتلرہ وفلاکتلرہ منجر اولیور۔ ایش،
مسائل جاریہی حل ایتک دکل، استقبالی دریش
ایتکدر۔ یز، ردن برہ اروپائی اولہ مایز؛ الی الابدہ
ماضیوندن قالہ مایز۔ اگر ایکی قوت، بر نقطہ اختلاف
بولہ مایزہ، مثبت ومنفی اقلتریق قوتلرینک عدم انتظام
وانسجام نتیجہ سی یانغین چیقاردین کی، معاذاللہ یک
بیوک مضرتلر تولد ایدہ بیلیر۔

تعلیم و تربیہ مسئلہ سی اونوقتیم: بو خصوصندہ
برآز معارض اولہ جف۔ الک معقول و مستحسن طریق،
بطن حاضری بر درجہ قدر اہمال ایلہ بطن مستقبل
یتشدیرمکدر۔ تأسف اولتور کہ بوقتہ نظرندن فوق العادہ

